

Gàn (3)

Tác Giả- Đác Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

Ngoài đác tính đá dá, ăn mám tôm, uáng nác trà, ăn tráu và hút thuác láo, con ngái Đác Gàn còn có mát nét đác đáo khác. Đó là bá **RĂNG ĐEN**.

Đác *Năm quan mua láy miáng cái*
Đác *Mái quan cháng tiác, tiác ngái răng đen*

(Hình: Võ Tháng An)

Thái xa xáa, Đác Viát Nam, không có nghá nha sĩ, tác là nghá niáng răng, nhá răng, chà sách răng hay trét lá răng sâu. Mát khi răng đã nhuám đen rái, tác răng đác mác áo giáp thì cháng sá vi trùng tán công. Nháng cái kát cáa Đác là láp keo nhuám lâu ngày bá mòn, mà thá nhuám răng thái buái này kiám khó hán là nha sĩ. Mát hôm, Đác đán phòng mách cáa mát ná nha sĩ trá đá nhá coi sóc vài chiác răng long. Cô nha sĩ này trông ngái nhá con, nháng ván răng thì nhanh ká lác. Chá thoáng vài phút là đã lái ra cá chác chiác răng nhá chái. Đáng sá thái t! Nhìn mát đáa bé trong phòng nha sĩ đi ra, khóc thút thít, Đác sá quá, muán bá vá. Cháng đác đái! Nhá răng gái mà đau váy cá à, con nít cũng phái khóc! Đác coi váy mà nhát hán con nít!

Sau khi cô nha sĩ đáa kính soi rái thác cá cái kim dài nhán vào miáng, kiám soát táng cái răng mát cáa Đác, cô nói:

- Răng cá Đác há hát rái! Phái làm hàm răng giá.

Đác váa hét váa khóc ráng lên:

- Đái! Thá thì chát! Đau lám! Đau lám!

Cá phòng mách xán xao, máy cô y tá cháy vào coi xem chuyán gì mà kinh kháng váy. Nháng cháng có chuyán gì cá! Há nhìn Đác, cái tám tám vái nhau, rái bá đi ra. Đác hái cô nha sĩ:

Gàn (3)

Tác Giả: Đ&#c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

- Th&# làm răng gi&# thì t&# n bao nhiêu?

- Th&# a c&# Đ&# c, h&# t kho&# ng vài ngàn đô.

Đ&# c Gàn l&# m b&# m: "Vài ngàn đô? Có m&# y cái răng gi&# mà sao m&# c th&# nh&# ." R&# i Đ&# c h&# i l&# n:

- V&# y lão tr&# b&# ng ti&# n gi&# hay ti&# n th&# t?

Cô nha sĩ nhìn th&# ng vào m&# t Đ&# c, ng&# c nhiên:

- C&# Đ&# c nói gì cháu không hi&# u? C&# ph&# i xài ti&# n th&# t ch&# sao l&# i xài ti&# n gi&# ? C&# nh sát b&# t ch&# t!

- Cô làm răng gi&# cho lão thì lão ph&# i tr&# ti&# n gi&# cho cô ch&# !

Cô nha sĩ b&# y gi&# m&# i hi&# u ý c&# Đ&# c. Cô c&# i đáp l&# i:

- Th&# a c&# , cháu làm răng gi&# cho c&# , nh&# ng c&# dùng răng gi&# mà ăn th&# t, ăn bình th&# ng nh&# là răng th&# t, vì th&# c&# ph&# i tr&# cho cháu b&# ng ti&# n th&# t ch&# l&# i!

Đ&# c Gàn th&# y cô nha sĩ này nhanh nh&# u và hóm h&# nh l&# m, l&# i nói ti&# ng Vi&# t l&# u loát, nên h&# i ti&# p:

- V&# y lão nh&# nhi&# u rằng nh&# v&# y, cô có ch&# ng trình "nh&# m&# t t&# ng m&# t" không?

Gàn (3)

Tác Giả: Đ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

- D có! Cháu có ch trình còn ngon h n v y n a. "Nh m t t ng hai" c !

Đ c Gàn c i xòa:

- Lão h i cô v y thôi, ch đ i nào mà lão ch u đeo răng gi . Đ lão v ng m n c mu i m t th i gian cho răng nó ch t l i. Sau đó r i h y hay. Sao hôm nay khám nh v y, cô tính bao nhiêu đây, đ lão tr ?

- D , ti n khám hôm nay thì cháu bi u c đ l y th o, nh ng xin c tr cho cháu hai trăm.

Đ c th c m c:

- a, sao k v y? Đã nói không tính ti n mà sao còn b t lão ph i tr nh ng hai trăm? Ti n gì v y?

- Th a c ! Lúc n y c la l n trong phòng khám, làm cho hai ng i khách c a cháu ngo ài s quá, b v luôn. V y c tr cho cháu m i ng i khách b đi là m t trăm. V chi c th y là hai trăm!

- À ra v y. Té ra làm ngh nha sĩ có nhi u cái kho n h n ng i. Cô có bi t cô h n ng i ch nào không?

- D , th a c ! Cháu ch th y h n ai đ c ch nào c . Cháu b ch ng ăn hi p ho à!

Đ c gi hai tay lên tr i nh mu n phân tr n đ i u gì bí hi m l m:

Gàn (3)

Tác Giả: Đ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

- Tr i i là tr i! Cô gi i dang, cô h n ng i xa th t là xa mà cô không bi t. Cô mu n ra l nh cho ai, cô mu n d y d ai thì ng i ta cũng ph i n m êm r cho cô nói. Ch ng cô làm sao ăn hi p đ c? Này nhé, cô c đ a ch ng cô lên cái gh này, b t n m ng a, há mi ng ra, r i cái cái mi ng cao su vào mi ng anh ta, nh cô v a cài vào mi ng tôi đó. Th là cô tha h mà nói, mu n nói ngang nói ng c, mu n d y d gì cũng xong. Cô khoá mi ng thiên h r i thì ai mà cãi đ c n a! Th có ph i cô h n ng i không nào?

Chuy n nha sĩ ch c k hoài không h t. M t anh chàng kia có chi c răng đau ch u không n i. Tình c , chàng đi ngang qua m t c a ti m v cái răng v i hàng ch "đây nh răng không đau". Anh chàng khoái quá, b c vào xin nh chi c răng đau mà không đau. Ch năm phút là xong, anh tr ti n ra v . Nh ng ch ng m t ti ng sau, thu c tê h t hi u l c, anh v n th y đau răng, li n soi g ng thì h i i! Chi c răng đau còn nguyên. Anh b c mình tr l i phòng m ch khi u n i:

- T i sao chi c răng đau c a tôi không nh mà l i đi nh chi c răng không đau.

Ng i th ký tr l i t nh b :

- cái anh này, rõ d h i ch a? Anh không đ c hàng ch qu ng cáo ngoài kia sao? đ đây chúng tôi ch nh "răng không đau" đ g n răng vàng vào, ch chúng tôi có nh "răng đau" bao gi đâu?

- Th mà tôi c t ng đ đây nh răng đau mà không đau!

Té ra, cái ch nghĩa Vi t Nam sao mà nó hóc hi m th này. Ai mà hi u cho n i?

H i **M c S Martin Luther King, Jr.** còn s ng, Đ c Gàn đã cùng ông và 250.000 ng i khác có m t trong cu c bi u tình tu n hành ngày 28-8-1963 theo m t l trình 700 d m Anh t mi n Nam Alabama đ n Hoa Th nh Đ n, d ng l i t i Công Tr ng Qu c H i và nghe bài di n văn c a M c S v i câu nói l ch s :

"Tôi có m t c m , m t ngày nào đó t i u bang Alabama... nh ng đ a tr da đen, trai l n gái, s có th n m tay v i nh ng đ a tr , trai l n gái, da tr ng và xem nhau nh anh ch em".

Gàn (3)

Tác Giả: Đ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

Đ c nói v i M c S King:

- Ng i Vi t Nam chúng tôi r t trn tr ng và thán ph c cu c tranh đ u c a ng i da đen quý ông. Phong t c chúng tôi r t tr ng màu đen. M c S coi đây nè.

Đ c nghe hàm răng đen cho M c S coi và nói ti p:

- Đây là b răng đen c a tôi. Cha ông chúng tôi d y r ng: "*Cái răng, cái tóc là góc con ng i*". Ý nói hàm răng và b tóc quan tr ng vì bi u l phong thái con ng i, do đó ph i gi gìn c n th n và sẵn sóc chu đáo hàm răng, mái tóc cho t m t. Con ng i d có c m tình v i ng i khác là nh m i khi m mi ng c i, hàm răng có đ p hay không. Ch c n nhìn b tóc ch i chu t c n th n là ng i ta bi t ngay ng i đó có phong thái ch ng ch c.

M tóc c a ng i Vi t chúng tôi b m sinh Tr i đã cho đen r i. Đ p kh i chê! Còn v nét đ p c a răng, cha ông chúng tôi không thích răng tr ng nh răng bò. Th nên các c nhu m đen cho nó đ p. V l i vào th i ch a có bàn ch i đánh răng, ch a có nha sĩ chùi răng, nh răng thì v c nhu m răng đen là m t ph ng pháp t t nh t đ b o v hàm răng kh i b sâu.

Ca dao Vi t Nam có câu:

*Răng đen ai nhu m cho mình,
Đ duyên mình th m, đ tình ta say.*

ho c câu khác:

*Môi son i đ m má h ng,
Hàm răng đen nh c ai lòng ch ng say!*

Gàn (3)

Tác Giả: Đ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

Ngày x a ngh thu t trang đi m s c đ p c a n gi i Vi t Nam là c p má h ng và hàm răng đen óng . Chính hình nh này đã làm mê say bi t bao chàng trai:

*Mình v mình nh ta chẳng?
Ta v ta nh hàm răng mình c i.
Năm quan mua l y m ng c i,
M i quan ch ng t c, t c ng i răng đen.*

Và ng i con gái cũng r t t hào v s g n bó gi a hàm răng đen v i cu c tình duyên c a mình:

*L y ch ng cho đáng t m ch ng,
Bổ công trang đi m má h ng răng đen.*

M c S King nghe đ n đây có v khoái chí l m, h i t p:

- Th sao răng c a Đ c Gàn không đ c đen cho l m?

Đ c Gàn nhe răng c i:

- Răng c a tôi là th răng c i m . Đ b r i! Răng c i m là răng nhu m đen, nh ng sau m t th i gian, ch t đen b phai m và tr nên loang l v a đen, v a tr ng, l i v a vàng. Trông m t v sinh quá s c l mình! Mu n cho răng đ c đen nhánh óng nh h t na thì ph i năng nhu m l i. M i l n nhu m răng ph i v t v l m.

Ông M c S có v tò mò:

- Th thì ng i Vi t nhu m răng làm sao và nhu m b ng gì?

Gàn (3)

Tác Giả: Đ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

Đ c Gàn nh n c tr u vào ng, r i say s a nói v cách nhu m răng:

- Nhu m răng đen là c m t ngh thu t. C Toan Ánh trong cu n "Phong T c Vi t Nam" đã ch cách nhu m răng nh sau:

"Răng ch b t đ u nhu m khi đã thay xong l t răng s a, và đã có m t s răng hàm. Nhu m răng chia làm hai l p, l p đ u nhu m cho răng có màu đ , sau đó m i nhu m màu đen lên màu đ . Mu n nhu m răng màu đ , ph i dùng cánh ki n tán nh . V t chanh vào b t cánh ki n này r i đ kín trong b y ngày cho ch t chua c a chanh ăn vào b t cánh ki n.

"Dùng b t cánh ki n pha chanh này ph t vào nh ng m nh lá đ a ho c lá cau, b n to b ng chi u cao cái răng, r i lúc đi ng p vào hai hàm răng. Màu cánh ki n qua đêm s ăn đ n vào men răng, và răng lúc đó l l , qua đ b y đêm, răng s nhu m màu đ già cánh dán.

"Màu đ nh v y k là đã nhu m xong. Bây gi ph i b c sang l p th hai nhu m răng đen. Thu c nhu m răng đen v n dùng cánh ki n, nh ng l n này b t cánh ki n không hòa l n v i chanh, l i hòa v i lá phèn đen. Hai th nghi n l n đ quy n l y nhau, r i cũng ph t vào lá cau ho c lá đ a r i i p lên hàm răng. Ch c n nhu m đen hai đêm là răng đen nhánh. B y gi , mu n đ màu đen đó kh i l t phai đi, ph i chi t răng.

"Chi t răng nghĩa là làm cho răng gi mãi đ c màu đen. Ng i nhu m răng s ng m nh ng ng m n c đ a chua. N c đ a chua có ch t gi màu cho răng. Ng m và súc mi ng nhi u l n b ng n c đ a chua, màu đen s ăn li n vào răng và hàm răng đen bóng.

"Sau khi đã chi t răng thì màu răng không phai đ c n a, ng i ta m i l i ăn u ng, nhai nh th ng." (4)

M c S King có v thích thú v câu chuy n c a Đ c Gàn. Ông nói:

- Xin h t lòng cảm n Đ c Gàn v chuy n nhu m răng đen theo phong t c Vi t Nam.

Gàn (3)

Tác Giả: Đ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

Đ c Gàn rít m t đi u thu c lão r i th ng th ng k t thúc câu chuy n:

- Trong cu c đ i này không thi u nh ng chuy n thay tr ng đ i đen. Tóc b c ng i ta nhu m thành đen cho... tr ra. Tóc đen ng i ta nhu m thành h ng, thành tím, thành vàng cho... h p d n. Thiên h c còn nhu m c móng tay, móng chân, c c p môi, c p má. Nh ng rùng r n h n n a, ng i ta còn nhu m đen luôn c danh đ và cu c đ i ng i khác. Còn riêng ngài, ngài đang pha tr n, hòa h p da đen v i da tr ng. Chúc ngài s m thành công.

Th y M c S thích thú v i chuy n rằng c , Đ c Gàn h i:

- Sao? Ngài có đ ng ý đ Đ c nhu m răng đen cho không?

M c S v i vàng xua tay:

- Không. M i th trong ng i tôi đ u đã đen ngòm c r i. Ch c còn có b răng là tr ng thôi. Xin c đ v y.

- Th ra chính ông cũng không thích cho m i th trong ng i ông tr thành m u đen?! Ông nghĩ v y là ph i. Con ng i ta cũng ph i có ch đen ch tr ng. Đen c cũng không đ p, mà tr ng c cũng không nên! Tr ng tr ng, đen đen c n ph i hòa h p, hòa đ ng.

Xã h i cũng v y! Ng i da đen t i Hoa K đã thành công trong cu c cách m ng ch ng k th màu da. Ng i da đen t i Hoa K c n thúc đ y m i s c dân khác làm m t cu c cách m ng đ cao lòng yêu n c và quý tr ng đ t n c Hoa K , cái nô c a T Do, Dân Ch và Bình Đ ng c a th gi i.

Ng i da đen cũng c n sát cánh v i các s c dân khác đ phát đ ng m t cu c cách m ng ch ng m i t i ph m trên đ t n c Hoa K này. Các nhà tù t i Hoa K không ph i là n i ch đ giam gi nh ng tù nhân mà đa s là ng i da đen.

Gàn (3)

Tác Giả: Đ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

Hoa K mang danh là m t n c t p ch ng thì các s c dân ph i s ng hòa h p, hòa bình, trong tình nghĩa yêu th ng. Nh v y, Hoa K m i tr thành m t v n hoa đ y đ h ng s c trong c nh thái bình, th nh v ng đ c.

Khi đ ng nên con ng i, Th ng Đ mu n r ng m i ng i nam n ph i đ c bình đ ng v nhân ph m. Tuy v y, v s c di n và quy n t do quy t đ nh cho cu c đ i mình thì không ai gi ng ai. M i ng i là m t ki t tác duy nh t và đ c nh t c a Th ng Đ .

Công tác cu i cùng c a Th ng Đ trong ti n trình t o đ ng con ng i là l a ch n màu da. Ng ài b con ng i lên lò n ng. M đ u, Ng ài đ non l a và l y ra s m quá, nên màu da h i tr ng. L p da tr ng ch u phong s ng, v t v , c c nh c không đ c dai b n, nh ng đã có cái đ u thay th tay chân. Ng i da tr ng ch i nh ng môn th thao c n s c m nh nh đánh b c hay banh ch y thì không đ c sung s c cho l m, nh ng làm vi c trí tu thì thành công v t b c. Đ u óc th tay chân là v y!

Đ n m n ng th nh, Th ng Đ đ l a già và n ng lâu h n m t tí. Có mùi khen khét! Hóa ra n c da b cháy đen thui lui. Nh ng cũng nh n c da đen mà s ng gió, n ng m a ch ng nh m nhò g. Vi c tay chân n ng nh c ng i da đen ch ng xá k chi, nh ng vi c trí óc thì l i có v h i l là m t tí.

Rút kinh nghi m cho l n n ng th ba, Th ng Đ ph i v t v h n. Ng ài th i, Ng ài qu t, Ng ài căn gi , Ng ài v t lên, l n xu ng, xoay qua, xoay l i. Khi b ra thì n c da không tr ng quá, cũng không đen quá. Đó là da vàng. Ng i da vàng s c kho và trí tu đ c ch m đi m là quân bình: S c m nh không kém ng i da đen, mà trí tu cũng không thua ng i da tr ng.

Tóm l i, Đen, Tr ng, Vàng đ u là tuy t tác ph m c a Th ng Đ . Ng ài đã trao cho con ng i - b t lu n m u da - đ c cai tr m i loài th t o khác trên trái đ t này. Nhân lo i không th k th nhau vì màu da, mà ph i s ng hài hòa, b tíc l n cho nhau, đ đ a th gi i đ n cu c s ng hòa bình và th nh v ng.

y, đ i lo i nh ng suy t c a Đ c Gàn thu c lo i t ng t ng, man mát nh v y.

Gàn (3)

Tác Giả: Đ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03

Ng i đ i c i t là điên th t,
T i c i ai g thánh h n.
(th Nguy n Tr ng C n)

(4) Toan Ánh, "Phong T c Vi t Nam - T b n thân đ n gia đình", Khai Trí 1968, tr. 150

B n th ng răng lág h t huy n kém thua

Hình: Trung Tâm Mimosa
(Bìa CD H ng C Nhân)

Gàn (3)

Tác Giả: Đ□ c Gàn

Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 06:03
